

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ БОРОТЬБИ З ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ

УДК 351.74:343.575

Буткевич Сергій Анатолійович —
начальник науково-дослідної лабораторії
проблем службової діяльності органів
внутрішніх справ Кримського юри-
дичного інституту Одеського державно-
го університету внутрішніх справ, кан-
дидат юридичних наук

Підрозділи боротьби з незаконним обігом наркотиків органів внутрішніх справ: сучасний стан і шляхи реформування

У статті розглянуто організаційно-правові засади оперативно-службової діяльності підрозділів боротьби з незаконним обігом наркотиків органів внутрішніх справ, у тому числі їх основні завдання, етапи реформування, зарубіжний досвід, а також запропоновано шляхи вдосконалення державної політики в цьому секторі національної безпеки.

Ключові слова: незаконний обіг наркотиків, органи внутрішніх справ, підрозділи боротьби з незаконним обігом наркотиків, національна безпека, реформування.

Наркоманія завдає значної шкоди не тільки здоров'ю населення та генофонду нації, але є також реальною та серйозною загрозою національній безпеці будь-якої держави. Відповідно до ст. 7 Закону України “Про основи національної безпеки України”, на сучасному етапі основними реальними та потенційними загрозами національній безпеці України, стабільності в суспільстві є: у *сфері державної безпеки* – можливість незаконного ввезення в країну наркотичних засобів; у *соціальній та гуманітарній сферах* – поширення наркоманії. Отже, основними напрямками державної політики з питань національної безпеки України є: зосередження ресурсів і посилення координації діяльності правоохоронних, розвідувальних і контррозвідувальних органів України для боротьби з організованою злочинністю та наркобізнесом; участь України

в міжнародному співробітництві у сфері боротьби з наркобізнесом; створення ефективної системи ліквідації наркоманії [1].

Загальновідомо, що немедичне вживання наркотичних засобів і психотропних речовин спричиняє негативний вплив на різноманітні сторони життя людини, суспільства і держави (здоров'я, психіку, сімейне життя, моральність, освіту, культуру, економіку, добробут суспільства та окремої людини, громадський порядок тощо). Але заходи, що вживаються на міжнародному та національному рівнях з метою скорочення обсягів незаконного обігу наркосировини, не призводять до відчутних результатів. Обіг наркотичних засобів і психотропних речовин у міжнародних масштабах приносить величезні надприбутки його організаторам; картелі та групи наркозбувальників побудовані таким чином, щоб ефективно функціонувати як у межах національної економіки, так і на міжнародному рівні. Саме в цих умовах особливої значущості набуває організаційно-правові засади діяльності підрозділів органів внутрішніх справ, уповноважених протидіяти цим злочинам [2, с. 20].

Вагомий внесок у розробку окремих питань протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів зробили О. М. Бандурка, В. А. Бублейник, О. М. Джужа, А. А. Музика, Д. Й. Никифорчук, Р. М. Павленко, К. Ю. Писаренко, В. Г. Пшеничний, Л. В. Раєцька, Е. В. Расюк, В. А. Тимошенко, Д. О. Штанько та ін. Разом з тим, проблематика щодо реформування підрозділів боротьби з незаконним обігом наркотиків органів внутрішніх справ не знайшла комплексного висвітлення в наукових джерелах. На сьогодні залишаються дослідженими тільки деякі аспекти цієї проблеми, що й обумовило актуальність обраної теми проведеного дослідження.

30 жовтня 1993 р. у складі кримінальної міліції Міністерства внутрішніх справ (далі — МВС) України було створено Управління по боротьбі з незаконним обігом наркотиків, а 2 лютого 1994 р. такі підрозділи з'явилися в ГУМВС, УМВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі (раніше функції боротьби з наркобізнесом виконували спеціальні підрозділи (групи) у складі управлінь (відділів) карного розшуку). В липні 2003 р. згідно з Указом Президента України № 593 “Про внесення змін до Положення про Міністерство внутрішніх справ України” зазначене Управління реорганізовано в Департамент боротьби з незаконним обігом наркотиків.

Правовою основою діяльності підрозділів боротьби з незаконним обігом наркотиків (далі – БНОН) є: Конституція України, закони України “Про міліцію”, “Про оперативно-розшукову діяльність”, “Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними”, постанови Верховної Ради України, акти Президента України, Кабінету Міністрів України,

міжнародні договори, згода на обов'язковість яких дана Верховною Радою України.

Нині до основних завдань зазначених підрозділів відносяться: 1) документування злочинної діяльності збувальників наркотиків та організовано-злочинних груп наркоділків; 2) вилучення з незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів; 3) оперативне супроводження об'єктів легального обігу наркотиків, сільськогосподарств, які займаються культивуванням і використанням нарковмісних культур, й недопущення витоку наркотиків, сильнодіючих та отруйних лікарських засобів, насамперед трамадолу, з таких об'єктів у нелегальний обіг [3].

На виконання вимог чинного законодавства, з урахуванням ускладнення наркоситуації в тій чи іншій сфері суспільного життя, за час створення та функціонування вказаної служби проводилася певна робота щодо оптимізації функціональної структури підрозділів БНОН. Так, з 2004 р. у складі УБНОН (ВБНОН) ГУМВС, УМВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі розпочалося створення підрозділів, що відповідають за попередження та виявлення правопорушень на об'єктах легального обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів; з 2007 р. відділи (відділення) "А" були реорганізовані у підрозділи організації оперативної роботи та контролю міськрайлінорганів у протидії наркозлочинності; з 2009 р. припинено діяльність оперативно-пошукових відділів (секторів) тощо. Також з метою підвищення ефективності розслідування кримінальних справ, порушених за фактами незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, відповідно до вказівок Головного слідчого управління МВС України, за розслідуванням даної категорії злочинів закріплюються найбільш досвідчені працівники слідчих підрозділів.

Крім того, зазначені заходи вживалися й керівниками територіальних підрозділів БНОН. Наприклад, у травні 2004 р. у складі Бюро оперативно-розшукової роботи при ГУМВС України в Автономній Республіці Крим були створені підрозділи (спеціальна група, група "А", група технічних розробок), основним завданням яких мали бути забезпечення оперативно-розшукової роботи УБНОН ГУМВС України в Автономній Республіці Крим, тобто "власні" підрозділи оперативної служби (кримінального пошуку) й оперативно-технічних заходів. Проте, незважаючи на їх повну укомплектованість, вони так і не почали виконання своїх безпосередніх функціональних обов'язків (це мали бути офіцери-нелегали), передусім у зв'язку з відсутністю належної нормативно-правової бази для виконання зазначених функцій і матеріально-технічного забезпечення.

Навесні 2005 р. в Автономній Республіці Крим в якості експерименту з метою повного виключення фактів нецільового використання працівників підрозділів БНОН (слідчо-оперативні групи, добові чергування, охо-

рона громадського порядку та ін.) була проведена певна реорганізація служби, що виключала горизонтальне підпорядкування працівників БНОН на місцях (у міськрайорганах, де штатним розкладом передбачені 1–2 посади). За час проведення зазначеного експерименту були досягнуті певні позитивні результати з покращення оперативної обстановки по лінії боротьби з наркобізнесом на території обслуговування цих міськрайорганів, проте через три місяці за рішенням колегії ГУМВС України в Автономній Республіці Крим його було безпідставно припинено.

Окремим питанням оптимізації структури підрозділів БНОН приділялася увага й депутатів Верховної Ради України. Наприклад, у проєкті Закону України “Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів та зловживанню ними” (лютий 2008 р.) передбачалося, що системі державних органів, що протидіють незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів, складатимуть спеціально створені для протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів державні органи, а також державні органи, які беруть участь у протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів у межах виконання покладених на них інших основних функцій.

При цьому під першими розуміються спеціальні підрозділи по протидії наркозлочинності та контролю за обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів МВС України: Державний департамент протидії наркозлочинності та контролю за обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів, а також управління, відділи і відділення протидії наркозлочинності та контролю за обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів ГУМВС, УМВС України в Автономній Республіці Крим, областях, міст Києва та Севастополя, інших міст.

До повноважень зазначених підрозділів пропонувалося віднести:

1) взаємодію із правоохоронними органами, зацікавленими центральними органами виконавчої влади, науковими закладами, громадськими організаціями у вирішенні питань протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів;

2) забезпечення організації оперативної роботи та контролю за діяльністю органів внутрішніх справ у протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів згідно Закону України “Про оперативно-розшукову діяльність”;

3) здійснення оперативного супроводження суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з розробкою, виробництвом, виготовленням, зберіганням, перевезенням, придбанням, реалізацією (відпуском), ввезенням на територію України, вивезенням з території України, використанням, знищенням наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів або з культивуванням, використанням рослин, що містять наркотичні засоби, для промислових потреб;

4) виконання відповідно до законодавства контрольно-наглядових функцій у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів;

5) забезпечення збору, аналізу та реалізації оперативної інформації у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів;

6) прийняття участі та проведення інспектування і перевірок, спрямованих на протидію незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів;

7) здійснення інших функцій, що впливають з покладених на нього завдань.

На нашу думку, при проведенні роботи по вдосконаленню організаційно-правових засад діяльності Департаменту БНОН МВС України необхідно враховувати й зарубіжний досвід, зокрема країн пострадянського простору.

Киргизька Республіка. Згідно з Положенням про Агентство Киргизької Республіки по контролю за наркотиками (далі – Агентство), затвердженого Постановою Уряду Киргизької Республіки від 1 жовтня 2007 р. № 441, вказане Агентство є правоохоронним органом, що проводить єдину політику в сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу. Агентство безпосередньо підпорядковується й підзвітне Президенту та Уряду Киргизької Республіки. Діяльність Агентства здійснюється на основі принципів законності, поваги до прав і свобод громадян, дотримання інтересів суспільства, використання гласних і негласних методів у протидії наркотизму.

Агентство очолює директор, який призначається на посаду та звільняється з посади Президентом за поданням Прем'єр-міністра Киргизької Республіки. Основними завданнями Агентства є:

— розроблення та реалізація державної політики у сфері законного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, а також протидії їх незаконному обігу;

— забезпечення взаємодії органів виконавчої влади з питань, що стосуються законного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, здійснення заходів щодо протидії їх незаконному обігу;

— виявлення, запобігання, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених законодавством Киргизької Республіки до підслідності органу по контролю за наркотиками;

— здійснення відповідно до міжнародних договорів взаємодії та інформаційного обміну з міжнародними організаціями та компетентними органами зарубіжних держав у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, а також представлення інтересів Киргизької Республіки в міжнародних організаціях із зазначених питань;

— укладання в установленому порядку міжнародних договорів у сфері контролю наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та протидії їх незаконному обігу [4].

Також слід зазначити, що нагляд за точним та однаковим виконанням законів у діяльності Агентства здійснюється Генеральною прокуратурою Киргизької Республіки, але відомості про осіб, які надають або надавали Агентству сприяння на конфіденційній основі, а також про організацію, тактику, методи та засоби здійснення діяльності Агентства, до предмету прокурорського нагляду не входять.

Російська Федерація. Відповідно до Указу Президента Російської Федерації від 11 березня 2003 р. № 306, з метою вдосконалення державного управління та реалізації державної політики у сфері контролю за обігом наркотичних засобів і психотропних речовин, Державний комітет протидії незаконному обігу наркотичних засобів і психотропних речовин при МВС Російської Федерації був реорганізований у Державний комітет Російської Федерації з контролю за обігом наркотичних засобів і психотропних речовин.

Нині зазначений підрозділ носить назву Федеральна служба Російської Федерації з контролю за обігом наркотиків (далі – ФСКН), яка є федеральним органом виконавчої влади, що здійснює функції щодо вироблення державної політики, нормативно-правового регулювання, контролю та нагляду в сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, а також у сфері протидії їх незаконному обігу. Про важливість цієї структури та ставлення до проблеми поширення наркоманії як до першочергової, а не другорядної свідчить той факт, що керівництво ФСКН здійснює Президент Російської Федерації.

До основних завдань ФСКН відносяться:

— забезпечення контролю за обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів і здійснення заходів щодо протидії їх незаконному обігу;

— виявлення, попередження, припинення, розкриття та попереднє розслідування злочинів, а також здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення, які віднесені законодавством Російської

Федерації відповідно до підслідності або до компетенції органів по контролю за обігом наркотичних засобів і психотропних речовин;

- координація діяльності федеральних органів виконавчої влади, органів виконавчої влади суб'єктів Російської Федерації та органів місцевого самоврядування у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, а також у сфері протидії їх незаконному обігу;

- участь у розробці та реалізації державної політики у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, а також у сфері протидії їх незаконному обігу;

- створення та ведення єдиного банку даних з питань, що стосуються обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, а також протидії їх незаконному обігу;

- здійснення відповідно до міжнародних договорів Російської Федерації взаємодії та інформаційного обміну з міжнародними організаціями та компетентними органами зарубіжних держав у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, а також репрезентація інтересів Російської Федерації з питань протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів у міжнародних організаціях.

ФСКН очолює директор, який призначається та звільняється з посади Президентом Російської Федерації і несе персональну відповідальність за виконання покладених на службу завдань і реалізацію державної політики в установленій сфері діяльності. Директор організує роботу ФСКН і керує нею на принципах єдиначальності. Правова основа та порядок проходження громадянами Російської Федерації правоохоронної служби в органах наркоконтролю врегульовані окремим нормативним актом [5, с. 112].

Республіка Узбекистан. Що стосується напрямів удосконалення міжвідомчої взаємодії, на наш погляд, доцільно розглянути відповідний досвід Республіки Узбекистан. Згідно з Постановою Кабінету Міністрів Республіки Узбекистан від 30 квітня 1994 р. № 229, Державна комісія Республіки Узбекистан по контролю за наркотиками (далі – Комісія) є міжвідомчим органом з питань координації боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, розробки та реалізації ефективних заходів щодо припинення поширення наркотиків як на національному, так і регіональних рівнях, виконання міжнародних обов'язків по контролю за наркотиками. При цьому всі державні органи, підприємства, установи та організації, незалежно від форм власності, громадські об'єднання громадян зобов'язані надавати допомогу Комісії.

Комісія створюється, реорганізується та ліквідується Кабінетом Міністрів Республіки Узбекистан. Очолює Комісію Перший заступник

Прем'єр-міністра Республіки Узбекистан – голова Комісії; до її складу входять керівники органів внутрішніх справ, служби національної безпеки, митних органів, охорони здоров'я, народної освіти та інших державних органів. На Комісію покладені такі завдання і функції, як: 1) об'єднання та концентрація зусиль усіх державних органів, громадських організацій, трудових колективів і громадян на вирішення невідкладних питань боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів і широке використання з цієї метою політичних, економічних, соціальних і культурно-виховних можливостей суспільства та держави; 2) здійснення постійної комплексної оцінки стану боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів на відповідній території, а при необхідності – в окремих місцевостях; розробка конкретних заходів реагування на її погіршення; 3) визначення напрямів та координація наукових досліджень з питань контролю за наркотиками; 4) сприяння створенню і вдосконаленню діяльності республіканського центру по підготовці службово-розшукових собак; 5) забезпечення взаємодії державних, громадських, релігійних і благодійних організацій, установ і підприємств по залученню коштів для фінансування програм по контролю за наркотиками; 6) розробка і реалізація заходів по забезпеченню правоохоронних органів кваліфікованими кадрами; 7) визначення розмірів наркотичних засобів та інших речовин, що знаходяться під міжнародним і національним контролем, незаконний обіг яких тягне адміністративну або кримінальну відповідальність; 8) розробка та надання сприяння в реалізації загальнодержавної програми по контролю за наркотиками; 9) розробка правових і контрольно-технічних правил, що регламентують виробництво, зберігання, транспортування і законне використання лікарських засобів і препаратів, які містять наркотичні засоби, тощо [6].

З метою збору та формування банку даних, їх узагальнення і всебічного аналізу, а також надання в установленому порядку відповідної інформації зацікавленим міністерствам, відомствам, організаціям, у тому числі міжнародним, з питань запобігання наркоманії і контролю за наркотиками в республіці та за її межами створений Національний інформаційно-аналітичний центр по контролю за наркотиками при Кабінеті Міністрів Республіки Узбекистан (далі – Центр), який є постійно діючим апаратом Комісії. Для забезпечення належної роботи Центру особи офіцерського та начальницького складу МВС, Служби національної безпеки, Головного митного управління Державного податкового комітету Республіки Узбекистан відряджаються для постійної роботи до Центру [7].

В Україні з 1996 року по теперішній час спроби створення і функціонування міжвідомчого автоматизованого банку даних про незаконний обіг наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів і причетних до нього осіб (Міжвідомчий банк “Наркобізнес”) [8–10] не дістали логічно-

го завершення (наприклад, в органах внутрішніх справ зазначені бази даних створені лише в рамках окремих адміністративно-територіальних одиниць, навіть без їх інтеграції до державного банку даних).

Узагальнюючи зазначимо, що в програмах реалізації державної політики у сфері боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів необхідно обов'язково передбачати вирішення таких завдань, як: утворення загальнодержавної системи профілактики вживання наркотиків різними категоріями населення, насамперед молоддю та неповнолітніми, попередження правопорушень, пов'язаних з наркотиками; вдосконалення антинаркотичної пропаганди; створення системи моніторингу поширення наркоманії та незаконного обігу наркотиків; формування негативного суспільного ставлення до немедичного вживання наркотиків; зміцнення системи правоохоронних органів за рахунок оптимізації їх структури, підвищення ефективності управлінської діяльності, покращення їх кадрового складу й матеріально-технічної забезпеченості; вдосконалення взаємодії структурних підрозділів, у тому числі міжвідомчої взаємодії, розвитку міжнародної співпраці; впровадження передового зарубіжного досвіду в зазначеній сфері тощо.

З урахуванням сучасних тенденцій поширення наркоманії пріоритетними напрямками діяльності підрозділів БНОН мають стати: підтримка економічної бази організованої наркозлочинності та протидія використанню нею коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів; організація та забезпечення належного контролю за легальним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, усунення причин та умов, що сприяють їх надходженню до незаконного обігу; профілактика наркоманії, зокрема в молодіжному та підлітковому середовищі.

Отже, завданнями підрозділів БНОН мають бути: 1) контроль за легальним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидія їх незаконному обігу та зловживанню ними; 2) міжвідомча координація діяльності правоохоронних та інших державних органів у межах компетенції; 3) забезпечення проведення профілактичних заходів з метою протидії поширенню наркоманії та пов'язаних з нею правопорушень; 4) розширення соціальної бази в боротьбі з наркобізнесом, у тому числі шляхом залучення на добровільних засадах громадських, релігійних, міжнародних та інших організацій; 5) створення та ведення єдиного міжвідомчого банку даних відносно осіб, які причетні до незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів (АІПС "Наркобізнес"); 6) виявлення, попередження, припинення, розкриття та досудове розслідування злочинів, а також провадження за справами про адміністративні правопорушення, що віднесені законо-

давством до їх компетенції; 7) виявлення й облік осіб, які вживають наркотичні засоби та психотропні речовини без призначення лікаря; 8) міжнародна співпраця з компетентними органами іноземних держав у межах компетенції.

Таким чином, про необхідність реформування правоохоронних органів, уповноважених протидіяти наркобізнесу і запобігати поширенню наркоманії, свідчать як проведені наукові розвідки, так і результати проведеного інтерв'ювання серед працівників ГУМВС України в Автономній Республіці Крим (у контексті наукового дослідження “Нормативно-правове забезпечення оперативно-службової діяльності органів внутрішніх справ”, № 0110U001548). Подальша оптимізація функціональної структури підрозділів боротьби з незаконним обігом наркотиків (у складі МВС України або як центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом) передбачає вжиття необхідних організаційно-правових заходів — удосконалення нормативного забезпечення боротьби з наркобізнесом, виключення фактів дублювання певних функцій правоохоронних і контролюючих органів щодо протидії поширенню наркоманії, покращення рівня матеріально-технічного забезпечення цих органів тощо. У складі уповноваженого органу виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання організації боротьби з наркобізнесом, необхідно також передбачити й підрозділи, відповідальні за міжнародне та міжвідомче співробітництво, зв'язки з громадськістю, адміністративну практику, а також (при виокремленні зі складу МВС України) за дізнання, попереднє слідство, оперативно-технічне забезпечення, внутрішню безпеку та ін.

Список використаних джерел

1. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19 черв. 2003 р. № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 39. — Ст. 351.
2. Буткевич С. А. Удосконалення організаційної структури підрозділів боротьби з незаконним обігом наркотиків / С. А. Буткевич // Актуальні проблеми оперативно-службової діяльності органів внутрішніх справ : тези доп. круглого столу (м. Київ, 3 берез. 2010 р.). — К. : Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2010. — С. 20–22.
3. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України / [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/article/175844>.
4. Вопросы Агентства Кыргызской Республики по контролю наркотиков : Постановление Правительства Кыргызской Республики от 1 октября 2007 г. № 441 / [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.minjust.gov.kg/card_list.php?goto=1.
5. Буткевич С. А. Щодо оптимізації функціональної структури підрозділів боротьби з незаконним обігом наркотиків / С. А. Буткевич // Теорія та

практика забезпечення якісного управління у сфері діяльності Міністерства внутрішніх справ : матеріали Міжн. наук.-практ. конф. (м. Київ, 27 листоп. 2009 р.). — К. : ДНДІ МВС України, 2009. — С. 111–113.

6. О создании Государственной комиссии Республики Узбекистан по контролю за наркотиками : Постановление Кабинета Министров Республики Узбекистан от 30 апреля 1994 г. № 229 / [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://www.lex.uz/home/doc/713389?713509>.

7. О создании Национального информационно-аналитического центра по контролю за наркотиками и укреплении подразделений правоохранительных органов, осуществляющих борьбу с незаконным оборотом наркотиков : Постановление Кабинета Министров Республики Узбекистан от 7 ноября 1996 г. № 382 / [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://www.lex.uz/home/doc/499034>.

8. Про створення міжвідомчого автоматизованого банку даних про незаконний обіг наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та причетних до нього осіб : Постанова Кабінету Міністрів України від 20 лип. 1996 р. № 817 / [Електронний ресурс]. — Режим доступа :

http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=135_986.

9. Про Концепцію реалізації державної політики у сфері боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів на 2002–2010 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 січ. 2002 р. № 26-р // Офіц. вісник України. — 2002. — № 5. — Ст. 197.

10. Про затвердження Програми реалізації державної політики у сфері боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів на 2003–2010 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 4 черв. 2003 р. № 877 // Офіц. вісник України. — 2003. — № 24. — Ст. 1133.

В статье рассмотрены организационно-правовые основы оперативно-служебной деятельности подразделений борьбы с незаконным оборотом наркотиков органов внутренних дел, в том числе их основные задания, этапы реформирования, зарубежный опыт, а также предложены пути усовершенствования государственной политики в этом секторе национальной безопасности.

The article is dedicated to the examination of the organizational-legal bases of the operative-service activity of the subdivisions of fight against illegal drugs traffic, including their basic tasks, stages of reforming, foreign experience, and also the ways of the improvement of the state policy in this sector of the national safety are offered.

Стаття надійшла до редакції журналу 4 жовтня 2010 року.